

2. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник, Київ: КНЕУ, 2003. 367 с.

3. Коваль С.Л. Мотиви та потенційні ризики кредитної поведінки домогосподарств. Ефективна економіка. 2016. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/>.

Шастків Роман Іванович

ст. гр. ФУПОМ-22, ТНЕУ

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ, ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Місцеві податки і збори є необхідними атрибутами місцевого самоврядування. Також вони є частиною системи оподаткування і тому на них поширюються загальні закономірності, властиві всім податкам і зборам, а також загальнотеоретичні положення щодо природи податків і зборів.

Одним із найбільш повних є визначення, яке дається професором Л.К.Вороновою, «податки – це обов’язкові за юридичною формою індивідуально безвідплатні, нецільові, безповоротні, безумовні платежі юридичних і фізичних осіб, що встановлені органом законодавчої влади або органом місцевого самоврядування для зарахування в державний чи місцевий бюджет або в цільовий фонд у точно визначеному розмірі і терміні» [3].

В Україні довгий час розвиток системи місцевого оподаткування відбувався повільними темпами, а місцеві податки і збори мали чимало вад:

- відсутність правових механізмів у органів місцевого самоврядування щодо запровадження власних податкових платежів;
- великі затрати на справляння місцевих податків і зборів, що ледве покриваються їх надходженнями; – невеликий перелік місцевих податків та зборів;
- ставки місцевих податків і зборів не враховують можливостей платників податків; – низька зацікавленість місцевої влади додатково залучати кошти з місцевих податків і зборів.

Починаючи з 2011 р. система місцевого оподаткування в Україні була реорганізована, внаслідок чого відбулися кардинальні зміни у переліку місцевих податків і зборів. Зокрема, їх кількість зменшилась – із 14 податкових платежів залишилося лише 5. Було ліквідовано ті місцеві податки та збори, які складали 90% доходів від їх справляння (комунальний податок, збір за надання дозволу на розміщення об’єктів торгівлі, ринковий збір), а також запроваджено нові – податок на майно,

єдиний податок, збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір.

Таким чином, діюча в Україні система місцевого оподаткування, як і податкова система в цілому, й надалі потребує реформування. Найбільшою проблемою функціонування інституту місцевих податків і зборів є недосконалість системи адміністрування. Пошук шляхів збільшення обсягу податкових надходжень повинен йти не лише в напрямку збільшення платників податків чи розширення бази оподаткування, а створенні сприятливих умов для оподаткування. Реалізація та дотримання цих вимог є запорукою створення міцної, стабільної системи місцевого оподаткування в Україні.

Місцеві бюджети є важливим інструментом макроекономічного регулювання. Поряд з державним бюджетом, місцеві бюджети забезпечують процес розширеного відтворення. За допомогою певних важелів місцевими органами влади, відповідно до їх компетенції, забирається частина коштів у виробничих, інших структур, населення у вигляді податків, зборів, платежів та акумулюються у місцевих бюджетах [3].

В структурі дохідної частини міста Тернопіль переважали податкові надходження – 466124,1 тис.грн або 36,7 відсотки та міжбюджетні трансферти (субвенції з державного бюджету) – 745540,8 тис.грн або 58,8 відсотків. Порівняно з відповідним періодом минулого року частка податкових надходжень зменшилась на 1,9 відсоток, а частка трансфертів відповідно зросла на 3,7 відсотки.

В частині податку на майно перевиконано план по платі за землю на 1853,9 тис.грн або на 2,4 відсотки, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2452,3 тис.грн або на 16,1 відсотки [2].

В той же час по транспортному податку при плані 1600,0 тис.грн поступлення склали 1583,1 тис.грн або 98,9 відсотків, невиконання пояснюється існуючою заборгованістю по сплаті даного платежу.

Єдиний податок на території м. Тернополя встановлено відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Податкового кодексу України (із змінами та доповненнями) та рішення міської ради про встановлення місцевих податків і зборів на території м.Тернополя.

Порядок переходу суб'єктів підприємницької діяльності на застосування спрощеної системи оподаткування регулюється Податковим кодексом України.

Платниками податку є суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності. Платники податку поділяються на групи у відповідності до ст. 291 Податкового кодексу України.

Місцеве оподаткування в Україні від початку його створення характеризується постійним оновленням складу місцевих податків та зборів, їх ставками та порядком справляння, розробленням нормативно-правових актів, що покликані покращувати систему місцевого оподаткування.

Діюча в Україні система місцевих податків і зборів, як і податкова система країни в цілому, потребує постійного вдосконалення. Проблеми функціонування системи місцевого оподаткування в Україні спричинені недосконалою системою адміністрування цих податків.

Пошук шляхів збільшення обсягу місцевих податків і зборів повинен формуватися в напрямі встановлення таких податків і вибору таких їх платників, які б забезпечували невеликі адміністративні витрати та ефективний податковий контроль за достатнього обсягу надходжень, що дасть можливість створити надійне джерело доходної бази місцевих бюджетів.

Отже, для посилення фінансової спроможності місцевих бюджетів необхідно здійснювати подальше реформування податкового законодавства в частині наповнення місцевих бюджетів та посилення їх фінансової самостійності. Потрібно створити таке податкове законодавство, яке б стимулювало виробництво, інноваційну діяльність на місцях. Одним із найважливіших завдань влади сьогодні повинно стати надання ширших повноважень органам місцевого самоврядування [1].

Література:

1. Бартчук Ю. А. Шляхи реформування системи місцевого оподаткування в Україні. Актуальні проблеми державного управління педагогіки та психології. 2011. № 3. С. 83.
2. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2017 рік .URL: <http://ibser.org.ua>
3. Воронова Л.К. Фінансове право України: Підручник. К.: Прецедент; Моя книга, 2006. 448 с.

Шелепило Юрій Степанович

*ст. гр. ФУПОМ-22, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент Машко А.І.*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ

Питання державного боргу стало основним об'єктом дослідження багатьох економістів ще на початку XVI століття. Так, меркантилісти, розглядали державу, як «головного підприємця». Вони були прихильниками значного державного втручання в економічний розвиток